

Sygn. akt I C 67/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 marca 2014 r.

Sąd Rejonowy w Zambrowie Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący – SSR Krzysztof Adamiak

Protokolant – Danuta Sawicka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 19 marca 2014r. w Zambrowie

sprawy z powództwa Gminnej Spółki (...) w Z.

przeciwko S. K.

o zapłatę

Powództwo oddala.

Sygn. akt I C 67/14

UZASADNIENIE

Powód Gminna Spółka (...) w Z. wniosła pozew od zapłatę kwoty 3498,35 złotych przeciwko S. K.. W uzasadnieniu wskazano, iż zgodnie z art. 170 ust. 1 ustawy z dnia 18 lipca 2001 roku - Prawo Wodne członek spółki wodnej jest obowiązany do wnoszenia składek i ponoszenia na jej rzecz innych określonych w statucie świadczeń, niezbędnych do wykonywania statutowych zadań spółki. Dochodzona wierzytelność wynika z obowiązków statutowych członkostwa w Gminnej Spółce (...) w Z..

Pozwany S. K. zaskarżył w całości wydany nakaz zapłaty wskazując, iż powód oparł swoje żądanie wyłącznie na podstawie obowiązków statutowych z tytułu członkostwa w Gminnej Spółce (...), której nie jest członkiem. Pozwany podniósł zarzut przedawnienia roszczeń a ponadto wskazał, iż powód nie wykonuje na jego rzecz żadnych usług.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

Powództwo Gminnej Spółki (...) w Z. podlega oddaleniu.

Wezwaniem z dnia 14 stycznia 2013 roku pozwany został wezwany do dobrowolnej zapłaty żądanej kwoty w wysokości 3498,35 złotych za lata 2012, 2011, 2009, 2008, 2007, 2006 z terminem 14 dniowym. Do dnia wniesienia pozwu, pozwany nie zapłacił dochodzonej należności. Powód wskazał ponadto, iż roszczenie główne wynika z uchwał Delegatów Walnego Zgromadzenia Gminnej Spółki (...) w Z., a więc dowodów przytoczonych w sprawie. Do pozwu dołączono uchwały Walnego Zgromadzenia z lat 2012, 2011, 2010, 2009, 2008, 2007 (k. 4-5, 19-22), Statut Gminnej Spółki (...) w Z. bez załącznika w postaci wykazu członków spółki wymaganego art. 166 ust. 2 ustawy prawo wodne (k. 6-14), wezwanie do zapłaty z dowodem doręczenia (k. 17-18), oraz zaświadczenie o wpisie do katastru wodnego Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w W. (k. 25). Zgodnie z art. 170 prawa wodnego członek spółki wodnej jest obowiązany do wnoszenia składek i ponoszenia na jej rzecz innych określonych w statucie świadczeń, niezbędnych do wykonywania statutowych zadań spółki. Podstawowym obowiązkiem członka spółki jest wnoszenie składek. Ustawodawca nie określa w zasadzie, w jakiej wysokości powinny być ustalane składki, pozostawiając to uznaniu spółki. Określa jednak, że składki te powinny być zróżnicowane i zależne od korzyści, jakie członek spółki lub związku wałowego odnosi w związku z działalnością spółki. Proporcję tę można określić w ten sposób, że im więcej korzyści

członek spółki odnosi, tym wyższą składkę powinien uiszczać. Korzyści te mogą mieć różny charakter, np. duży obszar objęty działalnością spółki, częstotliwość działań spółki, zakres działań spółki itp. Zróżnicowana wysokość składek powinna wynikać ze statutu. Statut powinien określać sposób i tryb ustalania podwyższonej składki.

Pozwany zaprzeczył, aby był członkiem powodowej Spółki (...). Wskazał, że nigdy nie składał żadnej deklaracji o przystąpienie do spółki wodnej, nie brał udziału w walnych zgromadzeniach spółki ani nie brał udziału w jej tworzeniu. Pozwany podkreślił ponadto, iż nie otrzymał decyzji starosty o ustaleniu w jakiej części miałby pokrywać koszty funkcjonowania spółki (k. 52-52v). Na mocy art. 6 kc ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Tak więc to powód w tej sytuacji wykazać powinien, że pozwany jest członkiem spółki wodnej, a tym samym jest zobowiązany do ponoszenia opłat z tytułu składek. Powód w żaden sposób nie wykazał tej okoliczności. Twierdzenie zawarte w pozwie, iż pozwany jest członkiem Gminnej Spółki (...) nie znajduje żadnego potwierdzenia w przedstawionym materiale dowodowym. Pozwany gdyby był członkiem Gminnej Spółki (...) w Z. zobowiązany byłby do opłacania składek członkowskich. Powód nie dołączył jednakże deklaracji członkostwa pozwanego S. K. w Gminnej Spółce (...) w Z., ani też innego dowodu wskazującego na to, że pozwany kiedykolwiek został członkiem Spółki. Z uwagi na to Sąd uznał, że powództwo Gminnej Spółki (...) w Z. o zapłatę zaległych składek jest bezpodstawne.

Ponadto wskazać należy, iż członkostwo w Spółce (...) jest oparte za zasadzie dobrowolności. Utworzenie spółki wodnej następuje w drodze porozumienia co najmniej 3 osób fizycznych lub prawnych, zawartego w formie pisemnej art. 165 ust.1 ustawy z dnia 18 lipca 2001 roku - Prawo Wodne. Powodowa spółka została utworzona na podstawie ww. ustawy. Władze powodowej spółki uznały natomiast, że osoby, które korzystają z urządzeń melioracyjnych stają się członkami spółki. Władze spółki uznały, że jest to członkostwo przymusowe (wyjaśnienia pełnomocnika powoda Gminnej Spółki (...) w Z. w sprawie I C 461/13 upr Sądu Rejonowego w Zambrowie złożone na rozprawie w dniu 26 lutego 2014r. k. 84-84v akt sprawy I C 461/13 w załączeniu). Obecnie obowiązująca ustawa Prawo Wodne z dnia 18 lipca 2001 roku nie przewiduje możliwości objęcia przymusowym członkostwem w spółce wodnej, tak więc arbitralne uznanie pozwanego za członka Spółki (...) przez Starostę nie wywołuje skutku wstąpienia w prawa i obowiązki wynikające z członkostwa.

Wskazać należy ponadto, iż zgodnie z art. 171 prawa wodnego jeżeli osoba fizyczna niebędąca członkiem spółki wodnej odnosi korzyści z urządzeń spółki lub przyczynia się do zanieczyszczenia wody, dla której ochrony spółka została utworzona są obowiązane do ponoszenia świadczeń na rzecz spółki. Wysokość i rodzaj świadczeń ustala w drodze decyzji starosta. Tak więc artykuł 171 prawa wodnego będzie miał zastosowanie, jeśli zostanie spełniona jedna z dwóch przesłanek – podmioty lub jednostki muszą odnosić korzyść z urządzeń, których właścicielem jest spółka wodna, albo muszą przyczyniać się do zanieczyszczenia wody, dla której ochrony spółka została utworzona. Tylko pierwsza z tych sytuacji jest klasycznym uzyskaniem korzyści. Ustawodawca zresztą wprost posługuje się terminem „korzyść”. Natomiast druga sytuacja dotyczy zwiększenia się obowiązków spółki wodnej przez to, że podmiot lub jednostka niebędąca jej członkiem przyczyniła się do zanieczyszczenia wodny. Obowiązek usunięcia zanieczyszczenia pozostaje po stronie spółki wodnej. Jak wynika z wyjaśnień składanych przez pozwanego nie otrzymał on żadnej decyzji nakładającej na niego obowiązek ponoszenia świadczeń na rzecz powoda.

Nie udowodniono również, że pozwany czerpie on korzyści z urządzeń spółki ani przyczynia się do zanieczyszczenia wód objętych nadzorem spółki wodnej. Przeciwnie pozwany wskazał, iż od początku istnienia spółki nie świadczy ona na jego rzecz żadnych usług, na dowód czego okazał zdjęcia świadczące o tym, że rowy melioracyjne są zaniedbane. Z uwagi na to, że pozwany nie czerpie żadnych korzyści z działalności spółki wodnej, nie ma podstaw do zasądzenia wskazanej kwoty na podstawie przepisów o bezpodstawnym wzbogaceniu, jak słusznie wskazuje Wojewódzki Sąd Administracyjny w Lublinie w sprawie II SA/Lu 624/12 bezpodstawne wzbogacenie w przypadku określonym w art. 171 ust. 1 prawa wodnego występuje po stronie osoby trzeciej, która bez stosownej podstawy prawnej odnosi korzyści z urządzeń spółki wodnej, a więc w istocie z działań spółki polegających na wybudowaniu czy utrzymywaniu tych urządzeń. Przewidziany w art. 171 ust.1 prawo wodne obowiązek ponoszenia świadczeń na rzecz spółki ciąży na osobie, która faktycznie korzysta z urządzeń spółki i z tego tytułu odnosi bez podstawy prawnej korzyści lub faktycznie przyczynia się do zanieczyszczenia wody. Należy w tym miejscu wskazać, że powyższe podstawy odpowiedzialności

pozwanego stanowiłby całkowicie odrębną podstawę dochodzenia roszczenia i powyższe rozważania nie mają wpływu na ostateczne rozstrzygnięcie.

W niniejszej sprawie powód dochodził świadczeń z tytułu składek członkowskich. Mając na uwadze że członkostwo pozwanego w powodowej spółce nie zostało wykazane powództwo podlegało oddaleniu na mocy art. 170 prawa wodnego, bez oceniania zasadności zgłoszonego zarzutu przedawnienia.

O kosztach orzeczono na mocy art. 98 kpc.